

ایران‌وتن؛ نخستین روایت میدانی از مردم در جنگ رمضان

سعید صفار کارگردان مستند، درباره مجموعه مستند کوتاه «ایران‌وتن» بیان کرد که این اثر با روایت آرمان درویش و با تمرکز بر همدلی و همراهی مردم در روزهای جنگ، تلاش می‌کند نخستین روایت‌های میدانی از جامعه در دل بحران را ثبت کند و تصویری انسانی از واکنش مردم در روزهای دشوار ارائه دهد.

سعید صفار درباره مجموعه مستند کوتاه «ایران‌وتن» اظهار داشت: این مجموعه با روایت آرمان درویش، تلاشی برای ثبت نخستین روایت‌های مردمی از روزهای جنگ و نمایش همدلی و همراهی جامعه در دل بحران است. او درباره شکل‌گیری ایده این مستند گفت: ایده ساخت «ایران‌وتن» در همان روزهای ابتدایی درگیری‌های ۱۲ روزه شکل گرفت. خیلی زود متوجه شدیم فضای ذهنی جامعه با سرعت زیادی تحت تأثیر روایت‌های مختلف قرار می‌گیرد. تجربه همان روزها نشان داد اگر روایت اولیه و میدانی ثبت نشود، بعدها ممکن است تصویرهای نادرست یا حتی تحریف‌شده‌ای از واقعیت شکل بگیرد. کارگران مستند «پسرمان سلمان» افزود: حتی در همان روزها، درباره حادثه تجریش با وجود تصاویر ثبت‌شده، بخشی از مردم اساساً باور نداشتند چنین انفجاری رخ داده باشد و آن را ساختگی یا محصول فناوری می‌دانستند.همان‌جا برای ما روشن شد که اگر کسی روایت اول را ثبت نکند، واقعیت به‌سادگی می‌تواند گم شود. به همین دلیل تصمیم گرفتیم مجموعه‌ای کوتاه در ۱۰۰ قسمت تولید کنیم. کارگردان مستند «تشیع بزرگ» درباره محور اصلی اثر بیان کرد: تمرکز ما روی خود جنگ نبود، بلکه بر تأثیر جنگ بر روابط انسانی متمرکز شدیم. آنچه در آن ۱۲ روز برای ما اهمیت داشت، موج همدلی و همراهی مردم بود؛ فضای فضا که معمولاً در روایت‌های رسمی کمتر دیده می‌شود. ما به دنبال ثبت لحظه‌هایی بودیم که نشان می‌داد مردم چگونه در شرایط بحران کنار یکدیگر می‌ایستند و به هم کمک می‌کنند. این وجه انسانی، مهم‌ترین بخش روایت ما را شکل داد. کارگردان مستند «آقا سعید» درباره روند تحقیق و تولید این مجموعه گفت: مواجهه با آدم‌هایی بی‌هیچ ادعایی در حال کمک بودند، بیشترین تأثیر را بر نگاه ما گذاشت. وقتی وارد زندگی این افراد شدیم، متوجه شدیم پشت بسیاری از فعالیت‌های به ظاهر ساده،داستان‌های انسانی عمیقی نهفته است. همین مواجهه باعث شد نگاه ما از ثبت صرف موقیعت‌ها، به سمت روایت قصه‌های انسانی حرکت کند. تلاش کردیم زندگی و تجربه شخصی آدم‌ها را در متن روایت قرار دهیم. تهیه‌کننده مستند «زندگی روی آب» درباره رویکرد محتوایی مجموعه اظهار کرد: محور اصلی کار ما روایت انسانی بود. تجربه نشان داده مخاطب با قصه‌های انسانی ارتباط عمیق‌تری برقرار می‌کند.

به همین لیل، به جای تحلیل مستقیم، تلاش کردیم از طریق داستان آدم‌ها، تصویری از جامعه در شرایط بحران ارائه دهیم.

صفار درباره چالش‌های تولید این مجموعه عنوان کرد: یکی از مهم‌ترین دشواری‌ها، پیدا کردن سوزمهایی بود که هم فعالیت واقعی و اثر گذار داشته باشند و هم قصه‌ای قابل روایت. ما نمی‌خواستیم صرفاً مجموعه‌ای گزارشی تولید کنیم. دسترسی سریع به چنین افرادی در شرایطی که جامعه هنوز درگیر تبعات جنگ بود، یکی از سخت‌ترین بخش‌های کار به شمار می‌رفت.

این مستندساز درباره تأثیر مورد انتظار از این مجموعه گفت: هدف ما این بود که مخاطب پس از تماشا «ایران‌وتن»، از زاویه‌ای نزدیک‌تر به رفتارهای همدلانه مردمی نگاه کند و به ظرفیت‌های همبستگی اجتماعی در روزهای دشوار بیندیشد. صفار در پایان گفت: می‌خواستیم این مجموعه یادآور شود که در کنار تمام تنش‌ها و اختلاف‌ها، لحظه‌هایی وجود دارد که مردم کنار هم می‌ایستند و این لحظه‌ها نباید نادیده گرفته شود. پیام اصلی «ایران‌وتن» این است که حتی در دل بحران و جنگ، آنچه جامعه را زنده نگه می‌دارد، همدلی و کنار هم ایستادن مردم است.

فیلمساز ایرانی داور جشنواره کن شد

یویا عاقلی‌زاده فیلمساز و منتقد سینمای ایران داور فیرشی جشنواره کن ۲۰۲۶ شد.
یویا عاقلی‌زاده فیلمساز، منتقد و یکی از پنج عضو ایرانی فراسیون بین‌المللی منتقدان، داور فیرشی جشنواره کن ۲۰۲۶ خواهد بود.
جشنواره فیلم کن، بزرگ‌ترین رویداد سینمایی جهان است که امسال هفتاد و نهمین دوره خود با فیلم‌هایی از اصغر فرهادی و اندره زویاگیتسلف، از ۱۲ مه تا ۲۳ مه (۲۲ اردیبهشت تا ۲ خرداد) در شهر کن فرانسه برگزار خواهد شد.

یویا عاقلی‌زاده که پیش از این داور جشنواره DMZ کره جنوبی و منتقد جشنواره پوسان بود، امسال در بخش اصلی «توعی نگاه» (UN CERTAIN REGARD) به داور۱ آثار فیلمسازان جهان خواهد پرداخت. عاقلی‌زاده هم‌اکنون در حال نگارش فیلمنامه سینمایی «فصل پرواز جلیب‌ها» است که پس از جشنواره آماده ساخت خواهد بود.

{ فرهنگ و هنر }

هنر میانجی خاموش بین زخم و التیام

این آثار در کنار داستان نویسی به‌ویژه برای نسل‌های بعدی، امکان همدلی و درک فراهم می‌کند و نوعی درمان غیرمستقیم است. هنر «ها» شن در تقویت هویت و همبستگی جمعی کمک می‌کند.

۴ هنر «ما شدن» در جنگ پلی برای ارتقای همبستگی و ترمیم زخم‌های روانی جامعه

سرودها، بوسترها، فیلم‌ها و عکس‌ها، یک هویت مشترک «ما» را شکل می‌دهد، «ها» که مقاومت می‌کنیم، «ها» که این دوران شهادت، فراق، انتظار، تنهایی و امید، چه در قالب کلاسیک و چه نو نوشته می‌شود به مردم امکان داد تا تجربه‌های شخصی‌شان را در قالبی فرهنگی و پذیرفته‌شده ببینند. این استاد دانشگاه خوانشن شعر را روشی برای همدردی عنوان کرد و گفت: همین احساس یکی از کلیه‌های پیشگیری از فروپاشی روانی است. رضوانی معتقد است

پرونده پخش غیرقانونی فیلم‌ها در ماهواره گروگان‌گیری‌ای که بیش از ۱۵ سال ادامه دارد

قانون کپی‌رایت بین‌المللی در ایران را مشکل رسانه ملی با این قانون دانسته و گفته بود: تلوزیون‌پژها رایت فیلم‌ها و سریال‌های خارجی را می‌خرد اما رقم پرداختی‌اش واقعی نیست. چیزی که من شیدمام این است که تلوزیون‌فیلم‌ها را رایت‌هایی که ارزش قانونی کمی دارند از کشورهای مانند مالزی یا امارات متحده خریداری می‌کند. به عنوان مثال آن‌ها حق رایت یک فیلم آمریکایی را هزار دلار می‌خرند در حالی که ممکن است حق رایت واقعی آن فیلم ۱۰۰ هزار دلار باشد، بنابراین اگر این قانون تصویب شود تلوزیون ضرر زیادی می‌کند و دیگر نمی‌تواند این حجم زیاد از فیلم‌های سینمایی و سریال را به نمایش بگذارد. البته کار به همین جا ختم نمی‌شود. طبق قانون کپی رایت،

فیلم‌ها عوض می‌شوند اما چهره‌ها نه

و «طهران ۵۷» از دیگر چهره‌هایی هستند که سال گذشته در پروازهای مختلف دیده‌شدند.
۴۰ از پژمان جمشیدی تا سیاوش چراغی‌پور با ۶ فیلم

همچنین مه‌ران احمدی با سه فیلم «آقای زالو»، «چیزبه‌ی و «لیار» و هادی کاشملی با «آقای زالو» و «عینک قرمز» حضور پررنگی داشتند. مه‌ران غفوریان نیز در سه فیلم «کفایت ملاکات»، «بی‌سرو صدا» و «زینا صدام کن» ایفای نقش کرده است. محسن کایایی با چهار فیلم «کفایت ملاکات»، «تاجورها»، «چیززبان» و «بازی را بخش» یکی دیگر از بازیگرانی است که در چند ژانر متفاوت اما همچنان در چرخه اکران‌های پشت‌سرهم دیده می‌شود. اما در این میان باید از سیاوش چراغی‌پور یاد کرد که با حضور در فیلم «طهران ۵۷»، «صددام»، «کوکل مولوتوف»، «دور روز دیرتر»، «ختر برقی» و «فرز یواش» به همراه هومن برق‌نورد با ۶ فیلم «شامشک»، «صیاد»، «لاک پشت»، «لیار» و «سینما متروپل» بیشترین تکرار را در میان بازیگران مرد سال ۱۴۰۴ داشته‌اند. از سوی دیگر، بازیگران زن سینما نیز از این قاعده مستثنی نبودند. ستاره پسیانی با فیلم‌های «کوکل مولوتوف»، «زینا صدام کن» و «خانه ارواح»، رویا میرعلی با «جزایر قناری» و «آقای زالو»، امین حبیبی با «آقای زالو»، «کوکل مولوتوف» و «غریزه» و احمد مهران‌را با «کوکتل مولوتوف»

هنر میانجی خاموش بین زخم و التیام

با فاصله‌ای نمداین نزدیک شوند. او با اشاره به جنگ هشت ساله دفاع مقدس افزود: بسیاری از آثار هنری جنگ، نه‌در همان لحظه بحران، بلکه در سال‌ها و دهه‌های بعد، برای جامعه تأثیر گذار بوده است.

۴ تصویر هنر در جنگ بیش از اینکه تبلیغاتی باشد، باید در مانگر باشد

این کارشناس اداه: تصویر هنر در جنگ بیش از اینکه تبلیغاتی باشد، باید در مانگر باشد چون ممکن است سطحی از فشار روانی را فقط به ترمویق بیندازد نه اینکه آن را حل کند. بکلی معتقد است آثاری که بعدها با زبان صادقانه‌تر و چندلایه‌تر، جنگ و پیامدهایش را به تصویر کشیدند نقش مهمی در ترمیم

این گسست و بازسازی اعتماد روانی داشتند. هنر از یک سو، ابزار بسج و حفظ روحیه است و از سوی دیگر و شاید عمیق‌تر، وسیله‌ای برای تحمل‌پذیر کردن واقعیت است و مردم می‌توانند احساسات‌شان را بیان کنند و خود را بخشی از یک مقاومت بدانند

و سال‌ها بعد، از طریق همین آثار، دوباره به گذشته برگردند و آن را مرور و بازرقمی کنند. هنر نیز یکی از آن نیروهای تأثیر گذار و

خاموش است که نمی‌گذارد روان جامعه از هم بپاشد و هر بار که فیلم‌ها، عکس‌ها، شعرها و موسیقی‌های دوران جنگ تحمیلی را می‌بینیم یا می‌شنویم، در واقع نه‌فقط تاریخ، بلکه فرآیند پیچیدای از درد، مقاومت و درمان را مرور می‌کنیم، فرآیندی که بدون هنر، بسیار خشن‌تر و تاریک‌تر می‌بود.

ماهی بگیرند. این افراد اصلا به فکر سینما نیستند و اتفاقا آن‌ها هستند که مدام شعار «وای سینما» داده و بدون آنکه به جایگاه خودشان توجه کنند در هر جایی اظهارنظر کرده و آرامش لازم برای حل مشکلات را با رفتار، گفتار و نامه پراکنی‌هایشان از سینما بیرون می‌برند. در همان مقطع علی سرتیپی از دیگر تهیه‌کنندگان سینما نیز اقدام برای حل مشکل پخش بدون اجازه فیلم‌های ایرانی از شبکه‌های ماهواره‌ای را به سه بخش تقسیم کرده بود: اقداماتی که دولت باید انجام دهد، اقداماتی که در قالب صنفی باید صورت گیرد و اقداماتی که تهیه‌کنندگان شخصا باید پیگیر باشند. و سعید سعدی یکی دیگر از تهیه‌کنندگان سینمای ایران نیز در بخشی از مصاحبه‌اش گفته بود: پرداخت هزینه اقداماتی مانند ثبت FBI WARNING یا بازگشت سرمایه بسیاری از فیلم‌ها مقدور نیست. وضعیت پخش غیرمجاز فیلم‌های ایرانی در همان مقطع باعث شد که برنامه سینمایی هفت با اجرای فردیون جیرانی به این موضوع بپردازد و این فیلمساز با زنده‌یاد فرشته طائرپور – تهیه‌کننده سینما – گفت‌وگو کند. این تهیه‌کننده سینما گفته بود: ۱۵۰ شبکه فارسی زبان مشغول به کار هستند که بسیاری از آنها بدون اجازه به پخش فیلم‌های ایرانی می‌پردازند. در این عرصه حساری وجود ندارد و آنها با رابطه‌هایی که دارند فیلم‌ها را می‌گیرند و پخش می‌کنند. در این راستا ما در شورای عالی تهیه‌کنندگان سینما پیگیر این قضیه هستیم. از اسفند ماه گذشته بیش از ۴۴ تهیه‌کننده شاخص سینما با حضور در یک دفتر حقوقی، وکلانی دادیم تا این سرق فرهنگ‌ی پیگیری شود. در سال ۹۴ هم خبر رسید که برای راه‌اندازی شبکه فیلم‌های درخواستی (V.O.D) با همکاری شورای‌عالی تهیه‌کنندگان توسط موسسه‌های تصویری اقداماتی در حال انجام است و این امیدواری وجود داشت که در طول شکل‌گیری این فعالیت سارقان داخلی فیلم نیز دست‌شان از بازار کالاهای فرهنگی کوتاه شود اما در نهایت خود این پلتفرم‌ها نیز از کپی فیلم‌ها در امان نماندند.

حدی از منطق اقتصادی تولید سینما و ترجیح تهیه‌کنندگان برای همکاری با بازیگران به‌اصطلاح «چهره» نشأت می‌گیرد تا نام و وجهه‌ای برای جذب مخاطب به سالن‌های سینما باشد اما در درآمدت پرسش‌هایی جدی و اساسی درباره تنوع بازیگری، فرصت‌های برابر برای همه استعدادها و سلامت اکوسیستم انتخاب بازیگر در سینمای ایران ایجاد می‌کند. نکته دیگر آنکه اغلب این بازیگران پرکار، همزمان با اکران فیلم‌هایشان در سینماها، در تالک‌شوها و برنامه‌های مختلف شبکه نمایش خانگی نیز حضور پررنگی دارند. این هیزمانی و تلاوم حضور یکناخت و بدون تنوع از سوی برخی افراد، مخاطب را به مرور زمان به سمت خشنگی، دلزدگی و احساس یکنواختی سوق می‌دهد؛ اتفاقی که می‌تواند به مرور لطمه‌های جبران‌ناپذیری به پویایی و طراوت سینمای ایران وارد کند.

نمایشگاه مجازی کتاب سند تاب‌آوری فرهنگی و ملی

مدیر نشر بین‌المللی جمال، برگزار۱ نمایشگاه مجازی کتاب را حامل پیام دانست و گفت: پیامی که ما باید به جهانیان عرضه کنیم این است که ملت ما در میانه جنگ هم اهل مطالعه، شناخت، فهم و شعور است.

به گزارش صدواسیم، حجت‌الاسلامالمسلمین علیرضا سبحانی‌نسب، نویسنده و مدیر انتشارات بین‌المللی جمال به ستاد خبری هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران گفت: نمایشگاه مجازی می‌تواند چند میلیارد تومان کتاب را به خانه‌های مردم برده؛ مردمی که اکنون فرصت بیشتری برای مطالعه دارند. خوشبختانه مردم بالاجبار از شبکه‌های اجتماعی کمی فاصله گرفت‌اند و تمایل دارند مطالعه کنند یا به‌جمله‌ایشان بیشتر وقت بگذرانند. او افزود: این فرصت می‌تواند به بالا بردن نرخ مطالعه کمک کند و چه‌بسا مانند بسیاری از عادت‌هایی که کرونا برای ما ایجاد کرد، ماندگار شود؛ مثل خریدهای اینترنتی و غیرحضوری که به هر حال یادگار کروناست. به عبارتی با اینکه خطر ویروس کرونا از بین رفته، اما رفتارهای ما را نیز دایره است و اکنون همه مردم با بیشتر مردم، بخش قابل‌توجهی از خریدشان را اینترنتی انجام می‌دهند. سبحانی‌نسب در ادامه با به‌شمردن مزایای نمایشگاه مجازی کتاب تهران گفت: نمایشگاه مجازی شاید یکی از بهترین فرصت‌ها برای ایجاد عدالت جغرافیایی در عرضه کتاب باشد. متأسفانه ما با تمرکز بر پایتخت، فرصت خرید مناسب‌تر کتاب را از کسانی که از مرکز کشور دور هستند می‌گیریم؛ اما نمایشگاه مجازی کتاب تهران به همان میزانی که برای تهرانی‌ها و شهرستان‌های نزدیک به تهران امکان خرید کتاب خوب را فراهم می‌کند، برای ایرانیان ساکن شهرهای دور از مرکز نیز این شرایط را به‌همراه دارد؛ بنابراین یکی از امتیازات نمایشگاه مجازی حذف شکاف جغرافیایی است که گاهی نسبت به عمده مردم ناعدالتی جغرافیایی به وجود می‌آورد. مدیر نشر جمال یکی دیگر از مزایای خرید غیرحضوری کتاب را دور ماندن از ترندهای فروش بعضی غرفه‌های نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران دانست و ادامه داد: اگر دسته‌بندی‌ای و نحوه عرضه و نمایش کتاب‌ها در سایت نمایشگاه مجازی کتاب تهران درست باشد، یک فرد می‌تواند یک‌پنجم زمانی را که باید در نمایشگاه حضوری صرف خرید کتاب کند، وقت بگذارد و خریدش را انجام دهد. در این شیوه خریدار، خودش کتاب‌ها را یکی‌یکی می‌بیند، مقایسه می‌کند و در دام تله‌های فروشنده نمی‌افتد. هنوز افراد زیادی داریم که خجالت می‌کشند و از این ترغندها لطمه می‌بینند. خریدار در این فضا می‌تواند پیش از پرداخت پول، مجدداً کتاب‌های انتخابی‌اش را بررسی و در صورت نیاز برای هماهنگی با بودجه‌ای که از قبل برای این خرید تعیین کرده، محصولی را از سبد خریدش با اضافه حذف کند. او در ادامه به مزیت «جستجوی آسان» در خرید اینترنتی کتاب نیز اشاره کرد و افزود: در نمایشگاه‌های حضوری کتاب، برخی برای پیدا کردن کتاب‌های مدنظرشان دچار سردرگمی می‌شوند؛ اما در نمایشگاه مجازی کتاب این امکان وجود دارد که با دانستن عنوان کتاب یا نام ناشر، کتاب در فضای مجازی به‌راحتی جست‌وجو و بعد به سبد خرید مخاطب اضافه شود. در واقع جست‌وجو در سامانه شبکه فارسی زبان مشغول به کار هستند که بسیاری از آنها بدون اجازه به پخش فیلم‌های ایرانی می‌پردازند. در این عرصه حساری وجود ندارد و آنها با رابطه‌هایی که دارند فیلم‌ها را می‌گیرند و پخش می‌کنند. در این راستا ما در شورای عالی تهیه‌کنندگان سینما پیگیر این قضیه هستیم. از اسفند ماه گذشته بیش از ۴۴ تهیه‌کننده شاخص سینما با حضور در یک دفتر حقوقی، وکلانی دادیم تا این سرق فرهنگ‌ی پیگیری شود. در سال ۹۴ هم خبر رسید که برای راه‌اندازی شبکه فیلم‌های درخواستی (V.O.D) با همکاری شورای‌عالی تهیه‌کنندگان توسط موسسه‌های تصویری اقداماتی در حال انجام است و این امیدواری وجود داشت که در طول شکل‌گیری این فعالیت سارقان داخلی فیلم نیز دست‌شان از بازار کالاهای فرهنگی کوتاه شود اما در نهایت خود این پلتفرم‌ها نیز از کپی فیلم‌ها در امان نماندند.

نمایشگاه مجازی کتاب تهران و دسترسی موضوعی به کتاب‌ها یا دسترسی به کل لیست کتاب‌های یک انتشارات کمک می‌کند که مردم انتخاب‌های درستی داشته باشند. سبحانی نسب اضافه کرد: نکته مهم دیگر در نمایشگاه مجازی کتاب تهران، رسیتم به عدالت در توزیع بارانه است. پیشتر در نمایشگاه‌های حضوری گاهی بُن‌ها به‌جای کتاب، تبدیل به پول می‌شدند؛ اما در نمایشگاه مجازی کتاب این اتفاق رخ نمی‌دهد. این‌گونه دولت می‌تواند بگوید اگر ۲۰ میلیارد تومان برای بارانه کتاب کنار گذاشته، این بارانه بخش عمده‌اش صرف خرید کتاب شده و هدفمند بوده است؛ و در این‌صورت می‌تواند روی بالا رفتن سطح مطالعه مردمان این کشور حساب باز کند. به‌طور کل نمایشگاه مجازی کتاب تهران فرصتی است برای اینکه مردم در گوشه‌ونگار کشور بتوانند از کتاب‌های خوب بهره‌مند شوند و در این فرصت آتش‌پس ناپایدار خون نزاری‌ای از حیث محتوا، اطلاعات، آگاهی و شناخت به جامعه تزریق شود. او همچنین به اثر برگزاری نمایشگاه مجازی در بهبود اقتصاد نشر در شرایط جنگی اشاره کرد و ادامه داد: چند ماه است که ناشران فروش ناشسی نداشته‌اند و به تبع آن بسیاری از زنجیره توزیع نشر نیز دچار آسیب شده‌اند. برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب می‌تواند کمکی در راستای بهبود اقتصاد کسب و کارشان باشد. هرچند شاید اگر تمام کتاب‌هایشان را هم به دست مخاطبان برسانند، نتوانند یک‌سوم کاغه به قیمت امروز تهیه کنند. سبحانی نسب در بخش دیگری از این گفت‌وگو با اشاره به این نکته که برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران تصمیم مبارکی است، ادامه داد: پیامی که ما باید به جهانیان عرضه کنیم این است که «ملت ما در میانه جنگ هم اهل مطالعه، شناخت، فهم و شعور است». هرچه رقم فروش کتاب در ایام نمایشگاه مجازی کتاب تهران بالاتر برود، بیش از اینکه یک پیام اقتصادی برای ایران و جهان داشته باشد، نشانی از رفتار تاب‌آورانه مردم ایران در ایام جنگ است؛ به این معنا که مردم ما در ایام جنگ هم به فرهنگ و ندایی خودشان بسیار توجه می‌کنند.